

A vegyes páncéltörő tüzérezred alkalmazása a hadsereg támadó hadműveletében, harctevékenysége hadtápbiztosításának megtervezése, megszervezése, anyagi biztosításának sajátosságai

Tóth Imre százados

Jelen problémakör feltevése, megtárgyalása véleményem szerint azért aktuális, mert az utóbbi időben a korszerű harc alapvető jellemzői és az összefegyvernemi harc sajátosságaiból adódóan jelentős változások álltak be a csapatok szervezeteiben, technikai felszereltségeiben, manőverező képességeiben, tűzképességeiben, technikai, egészségügyi biztosításaiban és vezetéseiben.

Ezen változtatások beálltával a korszerű harc jellemzőiből adódóan jelentősen megnőtt a páncélelhárítás jelentősége és a siker döntő tényezőjévé vált. Ennek érdekében előtérbe került a páncéltörő fegyverek minőségi fejlesztése és mennyiségi növelése. Ez dialektikus egységben van a páncélelhárító fegyverek korszerűsítésével, rendszerbeállításával, mennyiségi növelésével.

Jelen tanulmányban, a „Csapathadtáp Utasítás” első pontjában rögzített alapvető követelmények betartásával megkísérlem összefoglalni a HDS közvetlen vegyes páncéltörő tüzérezred hadtápbiztosításának gyakorlati végrehajtását a HDS támadó hadműveletében, kiemelt figyelmet fordítva a fegyvernem sajátosságaiból adódó anyagi biztosítás specifikumaira.

A harctevékenység anyagi eszközök felhasználása nélkül elképzelhetetlen. A páncéltörő tüzérezred anyagi szükségletei is egyfelől a harc megvívásának eszközeiből, másfelől az élet fenntartásához szükséges anyagokból tevődik össze. Az anyagi biztosítás méreteinek gyors növekedése, és az anyagi eszközfajta sokféleségének állandó bővülése napjainkban a csapatok anyagi eszközökkel való folyamatos és teljes ellátását a győzelem kivívásának döntő feltételévé tette.¹ Tehát az egység minden dologi, anyagi, technikai, egészségügyi és egyéb tárgyi jellegű szükségleteinek kielégítésére hivatott hadtápbiztosítás legalapvetőbb ága, a hadtáp legfontosabb és legbonyolultabb feladata, ezért hadtáp megszervezésnél az anyagi biztosítás megvalósításának feladatait állandóan szem előtt kell tartani.

¹ ZMKA. Hadtáp tanszák. Szárazföldi csapatok hadtápbiztosításának alapjai tankönyv. 1978. évi kiadás. Klt. 38/086/Ea. 147. oldal, negyedik bekezdés.

*Hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred rendeltetése,
alkalmazásából adódó sajátosságok*

Mielőtt a hadsereg páncéltörő tüzérezred harctevékenységének hadtápbiztosítását részletesen vizsgálnám – úgy gondolom –, célszerű rámutatni az ezred rendeltetésére, alapvető feladataira, alkalmazásának alapelveire.

A hadtápbiztosítás megtervezési, megszervezési és végrehajtási feladatait a hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred rendeltetése, feladata és harci alkalmazásának alapelvei határozzák meg. Így a hadtápbiztosítási feladatok mindíg a konkrét alkalmazási módból és formából adódnak. Úgy támadó, mint védő hadműveletben a hadseregpáncéltörő rendszerint páncélelhárító tartalékot hoz létre, állományába elsősorban hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezredet oszt be.

A páncéltörő tartalék (hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred) feladatai (a harci lehetőségei figyelembevételével) az alábbiak lehetnek:

- az ellenség harcokcsijainak és páncélozott szállító harcjárműveinek megsemmisítése (ez a páncéltörő tüzérezred alapvető, tehát rendeltetés szerinti feladata);

- roham tüzérségi tüzelőkészítésben való részvétel;

- az ellenség által mért atomcsapások okozta rések, hézagok lezárása;

- szárnyak, csatlakozások, hézagok lezárása;

- hadsereg második lépcső ütközetbevetésének (ellencsapásának) biztosítása;

- az ellenség megfigyelhető álló és mozgó céljainak megsemmisítése;

- részvétel a hadsereg sávjában ledobott ellenséges légideszantok elleni harcban;

- az ellenség élőerőinek és tüzeszközeinek (harcászati atomeszközök, ütegek, menetoszlopok) lefogása, megsemmisítése fedett tüzelőállásból lött tüzellel.

A felsorolt feladatokat a páncélelhárító tartalék (hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred), hadseregpáncéltörő elhatározása, valamint a kialakult helyzet alapján, közvetlen irányítással, kisebb részt (pld. tüzérségi tüzelőkészítésben való részvétel) pedig a páncéltörő ütegekkel megosztott irányzással hajtja végre.

A páncéltörő tüzérezred alegységei (ütegei) ellátó hadtápbiztosítással nem rendelkeznek.

Az alegységek (ütegek) ellátását közvetlenül az ezredhadtápbiztosító hadtápbiztosító, az ellátó század végzi, a hadtápbiztosító szervek által tervezett egységes technológiai folyamatok és rendszabályok alapján.

Az ellátó század szervezete felépítése egyrészt megfelel a hadtápbiztosító szervekkel szemben támasztott követelményeknek, másrészt biztosítja az ezred alapvető szükségleteinek kielégítését. A rendelkezésre álló szállító kapacitás lehetővé teszi a harcckészültségi utasításokban meghatározott mozgó-anyagi készletek szállítását.

A hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred hadtápbiztosításának sajátosságai

- Az anyagi biztosítás terén fő figyelmet az üzemanyag és élelem ellátására kell összpontosítani. Az ezred béke diszlokációjából adódóan kevés lőszer (elsősorban lövés) technikai és személyi veszteség várható.

- a várakozási körletbe történő beérkezés után fő feladat az előrevonás során elfogyasztott anyagok pótlása (elsősorban hajtóanyag), elrendelt készletek megalakítása, egészségügyi biztosítás terén sérültek leadása, meghibásodott technikai eszközök javítása (leadása).

- Az ezredhadtáp a feladatát - eltérően a gépesített lövészrezd hadtápjától - általában egy lépcsőben oldja meg, esetenként ellátó csoportot hoz létre. Ez a sajátosság az ezred feladataiból, alkalmazási lehetőségeiből adódik.

- Az ezred harctevékenysége és előmozgása nem folyamatos, mely kedvező hatást gyakorol az alegységek feltöltésére (ellátására).

- A páncéltörő tüzérezd önálló után- és hátraszállítási utakkal nem rendelkezik. A hadseregparancsnok elhatározása alapján hadsereg, hadosztály utakat veszi igénybe. Az ezred harcrendjén belül az útegekhez vezető utakat - a parancsnok elgondolása alapján - a parancsnok hadtáphelyettes jelöli ki.

- A tömegpusztító fegyverek elleni védelem, őrzés-védelem megszervezésének sajátos feladatai abból adódik, hogy a páncéltörő tüzérezd hadtápjá kisebb szervezettel rendelkezik, komendáns szolgálata nincs, munkagépek nem állnak rendelkezésre, valamint a harctevékenységet a hadsereg első és második lépcső között (esetenként az első lépcsőben támadó hadosztályok első lépcsői mögött) oldja meg.

II.

Hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezd harcának hadtápbiztosítása

1. Az előzőekben megkíséreltem rámutatni a hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezd rendeltetésére, általános feladataira, alkalmazására és a hadtápbiztosítást befolyásoló sajátosságokra. A fentiekből kiindulva, nézzük meg, milyen erők és eszközök állnak rendelkezésre:

A hadsereg páncéltörő tüzérezd hadtáp (részletes szervezet az 1. sz. melléklet szerint) szervezeti felépítése a következő:

a) Hadtáp törzs:

- PK HTPH;
- RSZF;
- ÉSZF;
- ÚSZF.

b) Ellátó század:

- szállítószakasz, élén szállító szakképzettségű tisz, szakaszparancsnok áll, akiknek egy lőszer, egy vegyes szállító és egy rakodó raj van alárendelve.

- Élelem ellátó raj, élén élelmezési tiszthelyettes rajparancsnokkal, akinek 2 főszakács tiszt és 4 beosztott szakács van alárendelve. Rendelkezik 3 t. tj. tggal, 4000 literes vízz szállító gépjárművel és 69M mozgókonyhával.

- A raktárak - élükön a raktárvezetőkkel - rendelkeznek a hozzájuk tartozó ellátási ágazatok anyagkészleteivel. Az ezred raktárak harcckészültség elrendelése után (harci körülmények között) a szállító szakaszhoz kapcsolódva tárolórajként tevékenykedik. Az ezred raktárak vezetői és kezelői továbbra is szakmailag az illetékes szolgálati ág főnökök (vezetők) alárendeltségébe tartoznak.

c) Az ezredsegélyhely - élén az egészségügyi szolgálat főnökkel - rendelkezik általános orvossal, cü. és anyagkezelő tiszthelyetessel, cü. katona, szakács,

gépkocsivezető sorállományú katonával, valamint sebesültszállító, kötöző és 3 t. tj. tkg-val, valamint 1 m³-es vízszállító utánfutóval és 69M mozgókonyhával.

Összességében az ezredhadtáp képes mintegy 115 tonna szilárd és 15 tonna folyékony anyag mobilizálására, az állomány élelmezési ellátására és a személyi állomány 5-7⁰/₀-ának első orvosi segélynyújtására.

A páncéltörő tüzérezred alapvető (rendeltetésszerű) feladata az ellenség harckocsijainak, páncélozott szállító járműveinek a megsemmisítése. Az alkalmazási módot és a feladatot a hadsereggparancsnok elgondolása alapján a hadsereg tüzérfőnök határozza meg. Az alkalmazási mód, forma és feladat döntően befolyásolja a harctevékenység hadtápbiztosítását.

Az ezred harcrendje lehet egylépcsős, kétlépcsős, ezen belül „HÁROMSZÖG”, „PATKÓ”, „L” alakú.

(2. sz. táblázat szerint)

A hadművelet kezdetén a hadsereg páncélelhárító tartalék elhelyezési körelete a hadsereg első és második lépcsője között kerül kijelölésre, rendszerint úgy, hogy képes legyen a páncélelhárító terepszakaszok mielőbbi elfoglalására.

A hadtáp erők és eszközök csoportosítását optimális elosztással úgy kell végrehajtani, hogy biztosítsa az ezred harcoló alegységeinek biztonságos ellátását. Figyelembe véve a hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred szervezeti felépítését, feladatát és alkalmazási módját, a hadtápját nem célszerű lépcsőzni. Ez azonban nem zárja ki (az eddigi gyakorlatokon rendszeresen alkalmaztuk is) egy javító vontató csoport kialakítását.

(3. sz. táblázat szerint)

E csoportba célszerű beosztani 1 fegyverzeti javító gépkocsit (műhelykocsi), 1 gépkocsi vontatót (megfelelő javító anyaggal), a sebesült szállító gépjárművet egy általános orvossal. A csoportba csak a legszükségesebb személyeket célszerű alkalmazni, akik képesek a helyszínen végrehajtani a kisebb javításokat, vontatókat és egészségügyi ellátást. Az ellátó csoport elhelyezését a tüzelőállások mögött 3-500 m-re a várható támadási iránytól távol célszerű elhelyezni.

2. Anyagi biztosítás

Az időben végzett, teljes anyagi biztosítás és a csapatok harci sikerei között meglévő közvetlen összefüggésben rejlő törvényszerűségeket már a hadművészet legrégebbi művelői is felismerték. E törvényszerűség döntő jelentőségére a marxizmus klasszikusai is számos alkalommal figyelmeztettek. Az anyagi biztosítás méreteinek gyors növekedése az anyagi eszközfajta sokféleségének állandó bővülése napjainkban a csapatok anyagi eszközökkel való folyamatos és teljes ellátását a győzelem kivívásának döntő feltételévé tette.

Az előzőkből következik, hogy az anyagi biztosítás a hadtápbiztosítás legalapvetőbb ága, a hadtáp legfontosabb és legbonyolultabb feladata.²

a) Rendelkezésre álló anyagi eszközkészletek

A hadsereg közvetlen páncéltörő tüzérezred anyagi eszközkészlete az érvényben levő harcászati utasításokban, ellátási normákban meghatározottak alapján az állandó *barckészültség* időszakában a kiképzési, anyagi eszközkészleteken felül rendelkezik az elrendelt mozgó és kiegészítő anyagi készletekkel.

² Az 1. sz. lábjegyzetben hivatkozott előadás IV. fejezet, 147. oldal.

Az alegységek és az ezredraktár rendelkezésére álló szállító kapacitás biztosítja első lépcsőben 30 t szilárd, 8 t folyékony, második lépcsőben 85 t szilárd, 7 t folyékony mozgó és kiegészítő anyagi készletek szállítását.

Fontos feltételnek tartom a szállító eszközök állandó hadrafogható állapotban tartását, a mozgó és kiegészítő anyagi készletek folyamatos karbantartását, frissítését, málházásra előkészített állapotban tartását, ahhoz hogy magasabb harckészültségi fokozat elrendelése esetén normaidőn belül a málházás, szállítás végrehajtható legyen.

b) *Anyagfogyasztás volumene*

A hadsereg közvetlen páncéltörő tüérezred anyagfogyasztásának nagyságát (szükségletét) az ezred feladata, harcértéke, kiképzettségi foka, a harc jellege és körülményei (terep, év- és napszak), és a készletek növelésének lehetősége határozza meg.

Hadművelet kezdetén kb. 200–300 km-es (átlagosan 250 km) előrevonást kell végrehajtani. Ez a távolság – 1,8-es átlagos normakülönbözeti szorzószámot figyelembe véve – (manőverezési, időjárási szorzó, oszlopmenet, vontatmány, elsőéves gépjárművezető) az alábbi fogyasztást eredményezhet:

$$f_k = \frac{250 \times 1,8}{500} = 0,9 \text{ ja. benzín és gázolaj}$$

abol: f_k kerek járművek hajtóanyag fogyasztása.

Az előrevonási távolságot figyelembe véve egynapos menettel kell számolni, így egy napi élelmezési anyag fogy el. Kisebb mennyiségű (0,05–0,1 ja) lövész lőszer, illetve 4–6 t egyéb (fv. pc. jav., műszaki, vegyvédelmi, politikai-nevelői, térkép) anyagfogyással kell számolni. A fentiekből kitűnik, a várakozási körletbe való beérkezés után (ha útközben kiegészítés nem történt) az ezred 1,2 ja benzinnel és 1,5 ja gázolajjal fog rendelkezni. Ez a hajtóanyag mennyiség nem biztosítja a páncéltörő tüérezred harctevékenységének végrehajtását megbízható módon, ennek következtében a főfigyelmet elsősorban a hajtóanyag pótlására kell összpontosítani.

A támadó harc folyamán a feladattól függően az alábbi anyagfogyasztások várhatók egy átlagos harcnapra:

- 0,2–0,4 ja lövész,
- 0,8–1,2 ja pct.,
- 0,5–0,8 ja r. pct.,
- 0,2–0,3 ja benzín,
- 0,2–0,4 ja gázolaj,
- 6–8 t egyéb anyag.

Eltérően a gépesített lövészrezred anyagfogyasztási módjától, a páncéltörő tüérezred anyagfogyasztása (az üzemanyag kivételével) szakaszosan, egyszerre tömegesen várható. Ez azt eredményezi, hogy a harc alatti ellátás nem mindig oldható meg. Véleményem szerint – figyelembe véve az átlagos fogyasztást – a várakozási körletben kell olyan kiegészítő készletet kialakítani (elsősorban pct. lőszerből), amely biztosítja a feladat végrehajtását.

c) *Anyagi eszközkészletek lépcsőzése*

Mivel a hadsereg közvetlen páncéltörő tüérezred alegységei (ütegei) ellátó szervezettel nem rendelkeznek, az ezredhadtápnak közvetlen kell ellátni (feltől-

teni) az alegységek (ütegek) személyi állományát, harci technikai eszközeit. Így különös jelentőséggel bír az anyagi eszközök optimális lépcsőzése. Véleményem szerint célszerű az ütegeknél kiegészítő készletet létrehozni (elsősorban pct. lőszerből) a szállíthatóság határáig.

A mozgó és kiegészítő készlet mennyiségét és lépcsőzését összevetve egy harcnap átlagos fogyasztásával világosan kitűnik, hogy biztosítja az ezred harctevékenységéhez szükséges anyagi eszközöket (a pct. lőszer kivételével) egy vagy több napra. Ebből következik, a fő figyelmet – az élelmezési, egészségügyi ellátás mellett – a lőszerellátásra kell összpontosítani.

Fontos feladatként jelentkezik a meglévő készletek széttagolt elhelyezése, hadtáp települési körlet helyes kiválasztása, álcázása, őrzése, védelme.

Az ellátás sarkalatos pontja a harctevékenység folyamán felhasznált, veszendőbe ment anyagok pótlása. A hadsereg közvetlenekre, így a páncéltörő tüzérezzredre is az jellemző, hogy az anyagi szükségleteit nap végén saját szállító eszközeivel vételezi (HDS, MB, HECS, ATI-ról) a meghatározott helyen és időben. A szállítási távolság elérheti a 30–60 kilométert is.

A korszerű összefegyvernemi harc bonyolultságából, valamint a páncéltörő tüzérezzred alkalmazási lehetőségeiből kiindulva, az utak romboltak, azonos időben más magasabbegységek (egységek) is igénybe vehetik, számuk korlátozott, huzamosabb ideig számolni kell a letiltásukkal. Ez a körülmény esetenként késleltetheti, illetve megakadályozhatja az anyagi eszközök időben történő vételezését. Ugyanakkor a páncéltörő tüzérezzred – a hadsereg sávhatárán belül, a hadseregpáncsnok elgondolásától függően – valamelyik hadosztály sávjában, a hadosztály hadtápraktár vonalában oldja meg feladatát.

A hadosztály anyagféleségeit számba véve, kimutatható, hogy a hadosztály mindazon anyagfajtákkal rendelkezik, amire a páncéltörő tüzérezzrednek szüksége lehet.

A fentiek alapján – nézetem szerint – célszerűbb lenne anyagellátás vonatkozásában utalni a sávjában tevékenykedő hadosztályhoz.

Másfelől, ha megvizsgáljuk a páncéltörő tüzérezzred egy átlagos harcnapjának anyagszükségletét, összevetjük az ellátottsággal (MZ szintet alapul véve) kiderül, hogy egyes anyagfajtákból (pld. élelmezés, üzemanyag, egészségügyi és egyéb) a napi vételezés nem szükséges. Indokoltnak látom a felsorolt anyagok vételezési gyakoriságát a fogyasztás függvényében kettő, vagy több napra korlátozni.

d) *Anyagbiztosítás ellátási ágaként*

– Lőszerellátást vizsgálva kimondhatjuk, hogy az anyagellátás sarkalatos pontja. Különösen a pct. lőszerfajták (repsz, páncéltörő, ürméret alatti) időben és kellő mennyiségbeni biztosítása igen komoly feladat, ezért körütekintően kell megtervezni. Arra célszerű törekedni, hogy a felhasználóknál a készenlétre minél magasabb kiegészítő készletet hozzunk létre abból a lőszerfajtából, melynek felhasználása várható. Amikor nagy mennyiségű lőszerfogyás várható (pld. tüzer-ségi tüzelőkészítésben való részvételkor), célszerű kiszállítani tüzelőállásokba 0,2–0,4 ja repeszgránátot. Az alegységek lőszer szállító járműveit a terepszakasz-tól távolabb, a harcálláspont mögött 500–1000 m távolságra jól álcázható helyen menetoszlopba elhelyezni, előremozgásukat – a páncélelhárítás sikerétől függően – a harcállásponttal együtt végrehajtani.

Az ütegek lőszerrel történő feltöltését harcból való kivonás után összpontosítási körletben célszerű végrehajtani.

Üzemanyag ellátás terén egy átlagos harcnapot figyelembe véve 50–80 km napi előrevonással számolva, átlagosan 2,6 normakülönbözeti szorzó alkalmazásával minegy 0,26–0,4 ja üzemanyag felhasználás várható.

A rendelkezésre álló szállító eszközök (4000 literes üzemanyag töltő gépkocsi és 1,25 m³ üzemanyag szállító utánfutó) célszerű felhasználásával harcból való kivonás után összpontosítási körletben első ütemben az alegységek gép- és harcjárműveiket kell feltölteni, második ütemben az előjáró által meghatározott helyen és időben a vételezést végrehajtani. Utóljára, de nem utolsó sorban fontos követelmény, az alegységek készletében levő (tartály, 0,4 ja kiegészítő) 20 literes üzemanyag kannában tárolt hajtóanyaggal a gép-, harc- és munkagépek támadási szünetekben történő feltöltése.

– Élelmezési ellátást az alegységek támadó harcának hadtáp biztosításában körültekintően kell megszervezni és végrehajtani.

Az első és az egyik legfontosabb gondolat ami ide kívánkozik, az emberekről történő gondoskodás mélyeséges felelősségének kifejeződése és érvényesülése.

Vajon melyik anyag a fontosabb? Az üzemanyag, a lőszer, élelem, vagy más anyag? A hadműveletek, harcok egyes időszakában egyik, vagy másik anyag fontossága előtérbe kerülhet. Egyet azonban soha nem szabad elfelejteni: az emberekről való gondoskodás, azok etetése, ruházatának, pihentetésének biztosítása az egész háború folyamán nap mint nap a háború első pillanatától annak befejezéséig fontos.³

A páncéltörő tüzérezred élelmezési ellátását közvetlenül – az élelmezési szolgálat főnök irányításával – az élelmezési ellátó raj végzi. Az élelmezési ellátó rajt az ezred hadtáp körletében célszerű működtetni. A készenlét időszakára (időjárástól függően) megillető itallal és meleg étkezéssel kell ellátni az ezred személyi állományát.

Támadó harc alatt az élelmezési ellátó raj a terepszakasz mögött kijelölt élelmezési ellátó pontra kiszállítja az élelmezési anyagot és az alegységek – a részükre rendszeresített háti éthordókban – vételezik fel.

Véleményem szerint az ezred napi 1 ja élelmezési anyagfogyás pótlása – figyelembe véve a rendelkezésre álló készletet – nem indokolt.

– Haditechnikai (továbbiakban HT) anyagellátást, szállítást a szakszolgálat főnökök terve alapján az ezredhadtáp végzi. Bár mennyiségük (12–15 t) nem jelentős, de hiányuk végzetes katasztrófához vezethet. Ezért az időben történő vételezése, lejuttatása a harcolókhoz igen fontos feladat. HT anyagból ellátást harcnap végén az összpontosítási körletben célszerű végrehajtani. Fontos a szolgálat főnökkel szorosan együttműködni a szállítási igények összeállításában, a vételezések és kiszállítások megszervezésében és végrehajtásában.

III.

Örzsévédelem, tömegpusztító fegyverek elleni védelem, életképesség fenntartása

Ahhoz, hogy az ezredhadtáp képes legyen rendeltetésszerű feladatai végrehajtására, meg kell óvni erőit és eszközeit, fenn kell tartani életképességét.

Az életképesség általános fogalom egyrészt azért, mert mind élettani, mind

³ Htp. biztosítás 1978. évi 4. szám, Klt. 180/044. Htp. biztosítás elmélete 3. oldal, 4. bekezdés.

tárgyi vonatkozásban alkalmazható, másrészt pedig az adott jelenségére tágabb, vagy szűkebb értelemben vonakoztatható. Az egység életképességét tehát a személyi állománynak, a rendelkezésre álló harctechnikai eszközök, a vezetési rendszerek, illetve azok anyagi, technikai és egészségügyi ellátásának, minden oldalú biztosításának összességét, állandó harcképességét, működőképességét foglalja magában.⁴

A hadtáp életképességének fenntartása csak úgy érhető el, ha magasfokú az ezred hadtápállomány kiképzettsége, vezethetősége, védettsége, manőverezhető képessége, őrzése, védelme. E célok elérése érdekében törekedni kell a hadtáp települési körlet helyes kiválasztására, ezredhadtáp széttagolt elhelyezésére, terep védőképességének kihasználására, álcázásra, álcázás maradéktalan végrehajtására, az anyagok legcélszerűbb lépcsőzésére.

A közvetlen őrzésvédelmet az ellátó század parancsnoknak kell megszervezni a PK HTPH elgondolása alapján. Ki kell jelölni a védelmi terepszakaszokat, meg kell határozni személyre menően a hadtáp személyi állomány feladatait.

Együttműködést kell szervezni a hadtáp települési körlet közelében levő alegységekkel (egységekkel). Állandóan folytatni kell a légi, vegyi-sugár- és bakteriológiai figyelmet. Meg kell szervezni az értesítést.

Szállító oszlopok útbaindításánál (különösen ellenséges területen) indokolt-nak tartom raj, szakasz erejű erőt kirendelni a szállító oszlop védelmére.

IV.

Hadtáp vezetése

A hadtápvezetés a csapatok vezetésének szerves részét képezi és magába foglalja a hadtáp alegységek (magasabbegységek, intézetek) arra irányuló egész tevékenységének állandó irányítását, hogy bármilyen körülmények között időben és teljes mértékben ellásák a csapatokat.⁵

A páncéltörő tüzérezred vezetését a parancsnok elgondolása alapján a PK HTPH valósítja meg a hadtápvezetési pontról. A híradó eszközök kis hatótávolsága miatt a páncéltörő tüzérezred HVP-ja 1,5–2 km-re települ a „H”-től. Így összeköttetés biztosítható a „H”-al és az ütegekkel az ezred rádióhálóján, illetve a „H”-al telefonon keresztül. Az előljárával az ezred „H”-ról titkosított rádión.

A híradó eszközökön kívül célszerű a személyes érintkezést alkalmazni összekötő tiszt útján. Erre a célra a ruházati szolgálat főnök kiküldése látszik kedvezőnek. Esetenként segítő ellenőrzést ajánlatos végrehajtani, az alárendelteknel az ellenőrzött terület szolgálat főnökének bevonásával.

A feladat vételen (harcászati tájékoztatók) célszerű operatív csoporttal részt venni. (EÜ SZF, Elló. szd. pk., RSZF).

A támadó harc hadtápbiztosításának megtervezése időszakában fontos követelmény az előzetes intézkedések időbeni kiadása, a párhuzamos munkamódszer alkalmazása, a feladatok lejtuttatásának a mielőbbi végrehajtása.

A feladatok lejtuttatása mindig szóban történik, végrehajtásukat a SZF-ök szervezik és irányítják.

⁴ Magyar Ertelmező Szótár. Akadémiai Kiadó, 1972.

⁵ Csapathadtáp Utasítás (hadosztály, ezred) II. fejezet, 266. pont.

Fontos követelménynek tartom a szakmai előjáróval, ezred „H”-al, alegységparancsnokkal a folyamatos összeköttetést (elsősorban személyes), állandó információ áramlást.

– Összességében megállapítható, hogy a páncéltörő tüzérezred támadó harcának hadtápbiztosítását alapvetően meghatározza az ezred rendeltetése, alapvető feladata, alkalmazásának alapelvei. A fentiekből eredően az ezred hadtáp szervezete is sajátos.

– Az alegységek hadtáp szervvel nem rendelkeznek, ezért az alegységek ellátását közvetlenül az ezredhadtáp végzi.

– Nagy jelentősége van állandó harcckészültség időszakában a hadtáp felkészítésének, az állomány szilárd erkölcsi-politikai állapotának, kiképzettségének.

– A háború kezdetén elsősorban üzemanyag felhasználással kell számolni, így a fő figyelmet a várakozási körletben az üzemanyag feltöltésre kell összpontosítani.

A páncéltörő tüzérezred alkalmazásából adódóan az anyagfelhasználás nem folyamatos, pótlása általában harcból való kivonás után történik.

– Az ezredhadtáp szervezeti felépítése biztosítja az ezred hadtáp biztosítási feladatainak végrehajtását.

– Az ezredhadtáp képes mintegy 115 t szilárd, 15 t folyékony anyag mobilizálására, az állomány ételmezési ellátására, a személyi állomány 5–7⁰/₀ első orvosi segélynyújtásra.

– Az elrendelt anyagi készletek (mozgó készlet szerint) rendelkezésre állnak, melyek volumene biztosítja a kitűzött cél elérését.

Az anyagfogyasztásra előrevonás alatt az üzemanyag (0,9 ja), a támadó harc alatt a pct. lőszerfogyasztás a jellemző, így a fő figyelmet ezek pótlására kell összpontosítani.

– Az ezred ütegeinek anyagi eszközökkel történő feltöltését támadó harc felkészítésének időszakában várakozási körletben, illetve támadásból történő kivonás után összpontosítási körletben célszerű végrehajtani.

– A tüzelőállásokban célszerű az alegységnél páncéltörő lőszerből 0,2–0,4 ja kiegészítő készletet (feladattól függően) létrehozni.

– Az alegységek lőszerszállító eszközeit a terepszakasztól távol, „H” mögött 500–1000 méterre oszlopban célszerű elhelyezni.

– Üzemanyag felhasználás (előrevonást kivéve) agy átlagos harcnapon 0,26–0,4 ja (mintegy 2,5–4,0 t be. és 1,5–3,0 t go.) várható. Pótlását harcból való kivonás után célszerű végrehajtani.

Az alegységek készletében levő kannázott üzemanyagból a fogyás függvényében célszerű a harc-, gép- és munkagépeket feltölteni.

– A jó minőségű ételmezési ellátás fontos feladat, mivel kihatással van az állomány hangulatára, teljesítő képességére.

– Az ezred ételmezési ellátását közvetlenül az ellátó század ételmezési ellátó raja végzi.

– A személyi állományt a készenlét időszakára el kell látni melegítő itallal és meleg étkezéssel.

– Harc alatt az ételmezési ellátó raj közvetlen kiszállítja az ételmezt, a terepszakaszok mögé és az ezred „H”-ra.

- Előljárástól az értelmezési anyag vételezését két naponként célszerű végrehajtani.

- A hadtápvezetést a PK HTPH valósítja meg a HVP-ről. Összeköttetést tart fenn (rádió, telefonon, összekötő tiszt útján) a szakmai előjáróval, ezred „H”-al, alegységek parancsnokaival.

- Fontos tényező a személyes érintkezés, ellenőrzés, ezért a feladattól függetlenül személyesen, vagy a SZF-ök útján szóban kell a feladatokat lejuttatni. Az információáramlást úgy kell megszervezni, hogy állandóan biztosítsa a vezetés operativitását, a közvetlen beavatkozás lehetőségét.

(Mellékletek a folyóirat végén találhatóak).